Akademik Proje & Fonlama | Orta | Doktora | Akademisyen

TÜBİTAK 2232-A ve 2232-B: Uluslararası Lider ve Genç Araştırmacılar Programları (Başvuru Şartları)

TÜBİTAK 2232-A Uluslararası Lider ve 2232-B Uluslararası Genç Araştırmacılar programları, yurt dışındaki araştırmacıların Türkiye'de çalışmasını 24–36 ay destekler. Madde şartları, destek kalemlerini, başvuru adımlarını ve değerlendirmeyi anlatır.

Zafer Hoca · Yayın: 08.11.2026 · 8 dk okuma

Kısaca: TÜBİTAK 2232, yurt dışında çalışan nitelikli araştırmacıların Türkiye'ye gelip çalışmalarını burada sürdürmesini destekleyen iki programdan oluşur: deneyimli araştırmacılar için **2232-A Uluslararası Lider Araştırmacılar**, 40 yaş altındaki erken kariyer araştırmacıları için **2232-B Uluslararası Genç Araştırmacılar**. Destek 24–36 ay sürer; yürütücüye aylık burs, araştırma başlangıç paketi, proje desteği ve ekip bursları verilir. Başvuru, çağrının açıldığı gün itibarıyla son 3 yılda Türkiye'de 1 yıldan fazla bulunmamış ve Türkiye'de çalışmayan araştırmacılara açıktır.

Bu madde yurt dışındaki kariyer basamaklarını değil, Türkiye'ye geçişi destekleyen TÜBİTAK programını anlatır. Yurt dışında post-doc ve tenure track yolunu yurt dışında akademik kariyer maddesi, doktora sonrası bursların genel tablosunu post-doc nedir, nasıl başvurulur maddesi ele alır. Buradaki bilgiler TÜBİTAK'ın program sayfalarındaki ve 2025 yılı çağrı duyurularındaki koşullara dayanır; yeni çağrıda değişebilecek tutar ve tarihleri başvurmadan önce program sayfasından kontrol edin.

TÜBİTAK 2232 nedir? 2232-A ve 2232-B farkı

2232 programlarının amacı, alanında üst düzey çalışmalarıyla öne çıkmış ve yurt dışında çalışma deneyimi olan araştırmacıları, ülke için stratejik öneme sahip alanlarda Türkiye'ye çekmektir. Araştırmacı çalışmasını bir ev sahibi kurumda sürdürür: devlet ya da vakıf üniversitesi, kamu kurumu, 6550 sayılı Kanun kapsamında yeterlik almış araştırma altyapısı, TÜBİTAK araştırma merkez ve enstitüleri, Ar-Ge ya da tasarım merkezi bulunan özel sektör kuruluşları ya da teknoparklarda faaliyet gösteren Türkiye'de yerleşik sermaye şirketleri.

Program yalnız yurt dışındaki Türk araştırmacılara yönelik değildir; uluslararası araştırmacılar da pasaport numarasıyla kayıt olup başvurabilir. Bu yüzden program, Türkiye'ye dönmek isteyenler için bir "geri dönüş" yolu olduğu kadar, Türkiye'de çalışmak isteyen yabancı araştırmacılar için de bir giriş kapısıdır.

Özellik	2232-A Uluslararası Lider Araştırmacılar	2232-B Uluslararası Genç Araştırmacılar
Hedef kitle	Deneyimli, lider konumdaki araştırmacılar	Kariyerinin başındaki araştırmacılar
Yaş	Yaş sınırı yok; emekli araştırmacılar da başvurabilir	Çağrının açıldığı gün 40 yaşını doldurmamış olmak (kadın adaylarda her doğum için bir yıl eklenir)

Özellik	2232-A Uluslararası Lider Araştırmacılar	2232-B Uluslararası Genç Araştırmacılar
Deneyim (seçeneklerden biri)	Doktoradan sonra yurt dışında en az 3 yıl öğretim üyesi ya da ekip lideri olarak tam zamanlı çalışmak ya da bağımsız araştırma yürütmek; veya yurt dışında lisanstan sonra en az 3 yılı özel sektörde olmak üzere 6 yıl tam zamanlı araştırma deneyimi	Son 4 yılda doktorayı tamamlayıp yurt dışında en az 1 yıl doktora sonrası deneyim; veya yurt dışında lisanstan sonra en az 1 yılı özel sektörde olmak üzere 4 yıl tam zamanlı araştırma deneyimi
Kurum ya da liste şartı (seçeneklerden biri)	Son 5 yılda en çok atıf alan araştırmacılar listesinde bulunmak ya da listedeki kurumlarda toplam en az 30 ay çalışmak (QS/THE alan sıralamasında ilk 100 üniversite dâhil)	Aynı liste ya da listedeki kurumlarda toplam en az 12 ay çalışmak (QS/THE alan sıralamasında ilk 150 üniversite dâhil)
Araştırma başlangıç paketi (üst limit)	4.700.000 TL	2.350.000 TL
Yürütücüye aylık burs (üst limit)	200.000 TL	150.000 TL
Araştırma desteği (üst limit)	En fazla 3.000.000 TL (PTİ ve kurum hissesi hariç)	En fazla 3.000.000 TL (PTİ ve kurum hissesi hariç)
Destek süresi	En az 24, en çok 36 ay	En az 24, en çok 36 ay

Kurum listesi her iki programda da yalnız üniversitelerden oluşmaz: Avrupa Komisyonu Ortak Araştırma Merkezi'nin en çok Ar-Ge harcaması yapan ilk 2500 şirket listesi, Scimago kurum sıralamasının ilgili alt alanlarında ilk 250 kurum ve çağrıda tanımlanan başarılı girişim (unicorn ve en çok yatırım alan girişimler) listeleri de sayılır.

Kimler başvurabilir? 2232 başvuru şartları

Her iki program için ortak koşullar çağrının açıldığı gün itibarıyla aranır. Tarihleri hesaplarken bu günü esas alın.

- **Türkiye'de bulunma süresi:** Son 3 yıl içinde Türkiye'de 1 yıldan fazla bulunmamış olmak. GYK'nın kabul ettiği mücbir sebepler ve zorunlu askerlik hizmeti bu süreye sayılmaz.
- **Türkiye'de çalışmamak:** Çağrının açıldığı gün Türkiye'de çalışıyor olmamak.
- **Deneyim ve kurum şartı:** Yukarıdaki tabloda programınıza ait deneyim seçeneklerinden birini ve kurum ya da liste seçeneklerinden birini sağlamak.
- **Mecburi hizmet:** Bir kamu kurumundan destek alıp hâlen mecburi hizmet yükümlülüğü bulunan araştırmacılar başvuramaz. Örneğin daha önce bir bursla yurt dışına gidip dönüşte mecburi hizmeti bulunanlar yürütücü olarak başvuramaz.

YÖK ya da MEB bursuyla yurt dışına gidip bursunu iade etmiş araştırmacıların durumu otomatik olarak değerlendirilmez; ön incelemede Grup Yürütme Kurulu (GYK) kararıyla kesinleşir. Böyle bir geçmişiniz varsa başvurudan önce BİDEB'e danışın.

2232 desteği neleri kapsar?

Program yalnız yürütücünün geçimini değil, Türkiye'de bir araştırma grubu kurmasını da destekler. 2025 çağrısındaki destek kalemleri şunlardır:

1. **Yürütücüye aylık burs** ve varsa eş ya da çocuk için aylık 15.000 TL'ye kadar aile yaşam gideri bursu.
2. **Araştırma başlangıç paketi:** Altyapı çalışmaları için tek seferde ev sahibi kurumun proje özel hesabına aktarılır.
3. **Araştırma projesi desteği:** Makine-teçhizat, hizmet, seyahat ve sarf giderleri için dönemler hâlinde aktarılır.
4. **Araştırma ekibi desteği:** En fazla 5 bursiyer; bunların en çok ikisi yüksek lisans öğrencisi, en çok biri doktora sonrası araştırmacı olabilir. Aylık üst limitler yüksek lisans için tam/kısmi 22.500/6.000 TL, doktora için 32.500/8.500 TL, doktora sonrası araştırmacı için 43.500 TL'dir.
5. **Proje teşvik ikramiyesi (PTİ):** Projede yer alan en fazla 5 araştırmacıya.
6. **Kurum hissesi** (ev sahibi kuruma), **sağlık sigortası** ve Türkiye'ye geliş için bir defalık **yol desteği** (taşınma giderleri karşılanmaz).
7. **Yönderlik:** Daha önce programla gelmiş 2232 yürütücüleri yeni araştırmacılara rehberlik eder.

Ev sahibi kurumun türü, bursun kimin tarafından ödendiğini değiştirir. Kamu kurumu, devlet üniversitesi ya da TÜBİTAK merkez ve enstitülerinde bütün kalemler TÜBİTAK'tan karşılanır. Vakıf üniversitesi ve KOBİ ölçeğindeki firmalarda yürütücü bursu ile aile bursunun %25'ini, büyük ölçekli firmalarda %40'ını ev sahibi kurum öder.

Yürütücü destek süresince bir kurumda kadrolu ya da sözleşmeli ücretli çalışmaya başlarsa burs ödemeleri kesilmez. Bu nedenle 2232 desteği, Türkiye'deki bir kadroya geçişi kolaylaştıran bir köprü olarak da kullanılabilir. Kadro süreci için doktor öğretim üyesi nasıl olunur maddesine bakın.

2232 başvurusu nasıl yapılır? Adım adım

1. **Uygunluğunuzu tarihlerle kontrol edin.** Çağrının açılış gününe göre Türkiye'de bulunma sürenizi, doktora tarihinizi (2232-B için) ve kurum deneyiminizi hesaplayın.
2. **Ev sahibi kurum bulun.** Başvuruda tek bir kurumun davet mektubu kullanılabilir. Kurumla altyapı, laboratuvar ve ekip imkânlarını önceden konuşun.
3. **ARBİS kaydınızı güncelleyin.** Özgeçmiş ve yayın bilgileriniz Araştırmacı Bilgi Sistemi'nden alınır; uluslararası araştırmacılar pasaport numarasıyla kayıt olabilir.
4. **Araştırma planını ve proje önerisini İngilizce hazırlayın.** Form; Türkiye'ye geliş amacınızı, destek süresi ve sonrasını kapsayan beş yıllık araştırma planınızı ve program sonrası kariyer planınızı içermelidir.
5. **TYBS üzerinden başvurun.** Başvuru aşamasında araştırma planı ve proje öneri formu dışında belge yüklenmez; belgeleri çevrim içi sistemlerde görünmeyen adaylar eğitim ve sınav belgelerini ekler.
6. **Bilgi-belge kontrolüne hazırlıklı olun.** Ön incelemeyi geçen adaylardan beyan ettikleri bilgilerin belgeleri istenir ve bildirimden itibaren 15 gün içinde yüklenmesi gerekir.
7. **Desteği zamanında başlatın.** Destek kararının bildirilmesinden itibaren en geç 12 ay içinde belgeleri proje takip sistemine yükleyip başlatma talebinde bulunmalısınız. Mücbir sebeple başlama tarihi en çok 6 ay ertelenebilir.

Proje önerisinin yazımında genel ilkeler için akademik proje önerisi yazma maddesinden yararlanabilirsiniz.

2232 başvuruları nasıl değerlendirilir?

Değerlendirme üç aşamalıdır: ön inceleme, bilgi-belge kontrolü ve bilimsel değerlendirme. Bilimsel değerlendirmeyi alanında uzman Türk ya da uluslararası panelistler yapar. Ağırlıklar şöyledir:

Ölçüt	Ağırlık
Başvuru sahibinin bilimsel yetkinliği: akademik kariyer ve kayıt, beş yıllık araştırma planı, yayınların ya da patentlerin kalitesi (her biri %13,33)	%40
Projenin mükemmeliyeti: bilimsel ve teknolojik nitelik, yenilik düzeyi, disiplinler arası özellik	%24
Yürütme: iş planı, iş paketleri ve bütçe, risk yönetimi, ev sahibi kurumun altyapısı	%12
Etki: sorun çözme, ticarileşme, dış ticaret açığını azaltma ya da rekabet gücü potansiyeli; çıktıların hedef gruplara ulaştırılması	%24

Kritik teknoloji alanları ve öncelikli Ar-Ge ve yenilik konularındaki başvurular için ayrı bir destek taban puanı belirlenebilir. Programın öncelikli alanlar listesi program sayfasında yayımlanır; konunuz bu alanlardan birine giriyorsa önerinizde bunu açıkça gösterin. Sonuçlar için önceden ilan edilmiş bir takvim yoktur; GYK, puan listesine göre baraj puanı belirler ve destek kararı Başkanlık onayından sonra açıklanır.

Desteğin yükümlülükleri

- **Raporlama:** Gelişme raporları sözleşmedeki tarihlerde, sonuç raporu araştırmanın bitişinden sonraki iki ay içinde verilir. Gelişme raporunu zamanında göndermeyen yürütücünün burs ödemeleri durdurulur.
- **Ders verme:** Ev sahibi kurum üniversiteyse yürütücü her yıl en az iki ders vermelidir.
- **Yurt dışında bulunma:** Yürütücü destek süresince her yıl 3 aya kadar yurt dışında bulunabilir; bütün yurt dışı seyahatler bu süreye dâhildir ve TÜBİTAK'a bildirilir.
- **Kurum değişikliği:** Ev sahibi kurumu değiştirmek, iki kurumun yazısıyla yapılan gerekçeli başvuru üzerine TÜBİTAK'ın onayına bağlıdır.

2232 çağrısı ne zaman açılır?

2025 yılı çağrısında başvurular 27 Eylül – 30 Aralık 2025 arasında alındı. TÜBİTAK 4 Ağustos 2026'da sonuçları duyurdu ve bu dönemde 75 araştırmacının desteğe hak kazandığını açıkladı. Bu madde yazılırken (Kasım 2026) TÜBİTAK'ın duyurularında 2232 için yeni bir çağrı yer almıyordu. Bir sonraki çağrının tarihlerini program sayfasından ve TÜBİTAK çağrı takvimi maddesinden izleyin.

Sık yapılan hatalar

- **Türkiye'de bulunma süresini yanlış hesaplamak:** Süre çağrının açıldığı güne göre geriye doğru sayılır; Türkiye'de geçirdiğiniz günleri pasaport kayıtlarınızla tek tek hesaplayın.
- **Programı karıştırmak:** 40 yaş altındaysanız ve doktoranız son 4 yıl içindeyse 2232-B, lider konumda deneyimliyseniz 2232-A size uygundur; şartlar ve destek miktarları farklıdır.
- **Kurum şartını belgelememek:** Çalıştığınız kurumun çağrıdaki sıralamalarda yer aldığını ve sürenizi gösteren belgeleri bilgi-belge kontrolüne hazır tutun.
- **Mecburi hizmeti gözden kaçırmak:** Hâlen süren bir mecburi hizmet yükümlülüğü başvuruyu engeller.

- **Ev sahibi kurumla geç görüşmek:** Altyapı ve ekip planı değerlendirmede ağırlık taşır; kurumla görüşmeyi çağrı açılmadan başlatın.

Kaynaklar ve resmî bağlantılar

- TÜBİTAK — 2232-A Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı: https://tubitak.gov.tr/tr/burslar/doktora-sonrasi/arastirma-burs-programlari/2232-uluslararasi-lider-arastirmacilar-programi
- TÜBİTAK — 2232-B Uluslararası Genç Araştırmacılar Programı: https://tubitak.gov.tr/tr/burslar/doktora-sonrasi/arastirma-burs-programlari/2232-b-uluslararasi-genc-arastirmacilar-programi
- TÜBİTAK — 2232-B 2025 yılı çağrı duyurusu: https://tubitak.gov.tr/sites/default/files/2025-09/2232B_2025_TR_Cagri_Metni.pdf
- TÜBİTAK — 2232 programları 2025 yılı sonuç duyurusu (4 Ağustos 2026): https://tubitak.gov.tr/tr/duyuru/2232-uluslararasi-lider-arastirmacilar-programi-ve-2232-b-uluslararasi-genc-arastirmacilar-programi-2025-yili-1-donem-basvuru-sonuclari-aciklandi

Etiketler: #Burs #Post-Doc #TÜBİTAK

YDS/YÖKDİL barajı akademik kariyerinizi engellemesin. Zafer Hoca kursları: zaferhoca.com.tr/magaza